

ХУДАЛДАА
ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН
ИХ СУРГУУЛЬ

БАГШИЙН ХӨГЖИЛ ХӨТӨЛБӨР

Бодлогын баримт бичиг

УЛААНБААТАР 2018

ХУИС

SINCE 1924

ХУДАЛДАА
ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН
ИХ СУРГУУЛЬ

БАГШИЙН ХӨГЖИЛ ХӨТӨЛБӨР

Бодлогын баримт бичиг

УЛААНБААТАР 2019

ХУДАЛДАА ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ИХ СУРГУУЛЬ

ХҮИС-ийн захиргааны зөвлөлийн 2018 оны 12-р сарын 10-ны өдрийн хурлаар хэлэлцэж, захиргааны зөвлөлийн 2018 оны 12-р сарын 24-ний өдрийн хурлаар батлав.

Багшийн хөгжлийн хөтөлбөр боловсруулах ажлын хэсэг:

Ахлагч:

Балганы Алтангэрэл

Боловсрол судлалын ухааны доктор, профессор

Гишүүд:

Доржпаламын Оюунцэцэг

Удирдахуйн ухааны доктор

Пүрэвийн Түмэндэмбэрэл

Сэтгэл судлалын ухааны доктор

Нарангийн Болдмаа

Социологийн ухааны доктор, дэд профессор

Пүрэвийн Баянсан

Бизнесийн удирдлагын магистр

« АГУУЛГА »

НЭГ. УДИРДТГАЛ

- 1.1. Нийтлэг үндэслэл
- 1.2. Хөтөлбөрийн зорилго, зорилт
- 1.3 Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн, шалгуур үзүүлэлт

ХОЁР. БАГШИЙН ХӨГЖИЛ

- 2.1. Профессор багшийг хөгжүүлэх чиглэл
- 2.2 Профессор багшийн нийгмийн хамгааллыг сайжруулах чиглэл

ГУРАВ. ХӨТӨЛБӨРИЙН УДИРДЛАГА, САНХҮҮЖИЛТ

- 3.1. Профессор багшийн хөгжлийн төвийн үйл ажиллагаа
- 3.2. Захиргааны зөвлөлийн эрх, үүрэг
- 3.3. Профессор багшийн хөгжлийн төвийн санхүүжилт

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТ

НЭГ. УДИРДТГАЛ

1.1 Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Их Хурлын 2015 оны 12 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрөөс боловсролын талаар баримтлах бодлого (2014-2024)”-д “Багшийн мэргэжлийн ур чадвар, нэр хүнд, ёс зүй, шаардлага, хариуцлагыг өндөржүүлэн, хөдөлмөрийг бодитой үнэлэх тогтолцоог бүрдүүлнэ. Боловсролын мэргэшсэн удирдах болон бусад ажилтныг хүний нөөцийн төлөвлөлт, бодлоготой уялдуулан сургаж бэлтгэх, дадлагажуулах, тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлнэ” гэж заасан. Түүнчлэн багш, ажилтны хөгжлийг дэмжих, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх санхүүгийн уян хатан, үр дүнтэй тогтоолцоог бүрдүүлэхээр тусгасан.

Монгол Улсын Их Хурлын 2002 оны 5 дугаар сарын 3-ны өдөр баталсан Дээд боловсролын тухай хуулийн 12.1.1-д “Дээд боловсрол, шинжлэх ухаан, технологи, инновацийг хөгжүүлэх төрийн бодлого, дээд боловсролын хөгжлийн дунд болон урт хугацааны төлөвлөгөөнд нийцүүлэн, Их, дээд сургуулийг хөгжүүлэх чиглэл, хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх”, 17.1-д “Их сургууль, дээд сургууль, коллеж нь сургуулиа хөгжүүлэх ойрын болон хэтийн бодлого, хөтөлбөр, төлөвлөгөөтэй” байхаар тус тус заажээ. Мөн Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны 45 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрөөс шинжлэх ухаан, технологийн талаар баримтлах бодлого”-ын 3.2.25-д “Шинжлэх ухаан, технологи, инновацийн салбарын хүний нөөцийг хөгжүүлэх бодлого баримтлана” гэж тусгасан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 282 тогтоолоор баталсан “Судалгаанд суурилсан их сургуулийг хөгжүүлэх үндэсний хөтөлбөр”-ийн зорилт 4-ийн хүрээнд шинжлэх ухаан, технологи, инновацийн хөгжлийн орчин үеийн тэргүүлэх чиглэлээр нарийн мэргэшсэн чадварлаг эрдэмтэн, судлаачдыг судалгаанд суурилсан их сургуулиудад төвлөрүүлэх замаар ахисан түвшний сургалт, судалгааг хөгжүүлэхээр дэвшүүлсэн байна.

Монгол Улсын Их Хурлын 2018 оны 6 дугаар 27-ны өдөр баталсан Багшийн хөгжлийг дэмжих хуулийн 7.1-д “Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллага нь багшийн хөгжлийн төвтэй байхаар”, мөн уг хуулийн 7.4-т “Дээд боловсролын сургалтын байгууллага нь багшийн хөгжлийн төвийн үйл ажиллагаанд зарцуулах зардлын хэмжээг тухайн сургуулийн удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлж, батлуулна” гэж заасан нь багшийн хөгжлийн хөтөлбөрийг боловсруулах эрх зүйн үндэслэл болж байна.

Энэхүү хөтөлбөр нь 2018 онд ШУА, Боловсролын хүрээлэнгийн Их, дээд сургуулийн багшийн хөгжих хэрэгцээ, бэрхшээл, шийдвэрлэх арга замыг тодорхойлох зорилгоор хийсэн үндэсний хэмжээний судалгааны үр дүнд суурилсан болно.

1.2 ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ

1.2.1. Хөтөлбөрийн зорилго

Сургалт, судалгааг үйлдвэрлэлтэй холбон эдийн засаг, бизнесийн чиглэлээр тэргүүлэх Их сургууль болох эрхэм зорилгод нийцүүлэн профессор багшийг хөгжүүлэх, профессор багшийн мэргэжлийн өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэн, багшлах бүрэлдэхүүнийг чанаржуулахад хөтөлбөрийн зорилго оршино.

1.2.2. Хөтөлбөрийн зорилт

Зорилт 1. ХҮИС-ийн стратеги төлөвлөгөөний 1.2 ба 2.1-д заасан сургалт, судалгааны үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэлүүдээр профессор багшийг чадавхжуулан эрдэмжүүлэх;

Зорилт 2. Профессор багшийн ажлын үр дүн, мерит зарчимд суурилсан хөдөлмөрийн үнэлгээ, цалин урамшууллын тогтолцоог бүрдүүлэн хэрэгжүүлэх;

Зорилт 3. Профессор багшийн хөдөлмөрийн нөхцөл, нийгмийн хамгааллыг сайжруулах.

1.3. ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭХ ҮР ДҮН, ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

Хөтөлбөрийн үр дүн

1.3.1. Профессор багшийг хөгжүүлэх эрх зүйн орчин, тогтолцоог бүрдүүлсэн байна.

1.3.2. Профессор багшийг хөгжүүлэхэд оюутны сургалтын төлбөрийн орлогын хоёр хувийг зарцуулсан байна.

1.3.3. Профессор багш нарын эрдэм шинжилгээний мэдээллийн санг бий болгон, хэрэглээнд оруулсан байна.

1.3.4. Профессор багш нарын мэргэжил, гадаад хэл, мэдээллийн технологийн мэдлэг, ур чадвар нэмэгдсэн байна.

1.3.5. Профессор багш нар инновацид суурилсан сургалтын арга, технологийг эзэмшсэн байна.

1.3.6. Докторын зэрэг хамгаалсан профессор багшийн тоо нэмэгдсэн байна.

1.3.7. Профессор багш нарын гадаад болон дотоодын нэр хүндтэй судалгааны сэтгүүлд хэвлүүлсэн эрдэм шинжилгээний бүтээлийн тоо нэмэгдсэн байна.

1.3.8. Профессор багш нарын оролцсон олон улсын болон үндэсний түвшний судалгааны төсөл, инновацийн төсөл, гэрээт ажлын тоо нэмэгдсэн байна.

1.3.9. Профессор багш нарын орон сууцны болон, эрүүл мэнд, ажлын байрны нөхцөл сайжирсан байна.

1.3.10. Профессор багш нарын цалин хөлсийг инфляцийн түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлсэн байна.

Хөтөлбөрийн үр дүнг дараах шалгуур үзүүлэлтээр тооцно.

Үүнд:

1.3.11. Профессор багшийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн эрх зүйн баримт бичгийн тоо, төрлөөр;

1.3.12. Багшийн хөгжлийн хөтөлбөрт хамрагдсан багш нарын тоо (хүйс тэнхим, мэргэжлийн чиглэлээр);

1.3.13. Профессор багшийн хөгжилд зориулсан сургалтын тоо (төрлөөр); сургалтанд хамрагдсан багшийн тоо (хүйс, тэнхим, мэргэжлээр, сургалтын зардлын хэмжээ мөнгөн дүнгээр);

1.3.14. Цахим мэдээллийн санд бүтээлээ оруулсан профессор багшийн тоо (хүйсээр), цахим мэдээллийн санд орсон эрдэм шинжилгээний бүтээлийн тоо, (судалгааны чиглэлээр);

1.3.15. Профессор багш солилцооны хөтөлбөрт хамрагдсан багшийн тоо, (хүйс, мэргэжлийн чиглэлээр);

1.3.16. Бизнесийн байгууллагад дадлага хийсэн профессор багшийн тоо (хүйс, мэргэжлийн чиглэлээр);

1.3.17. Англи болон гадаад хэлний мэдлэгийн түвшингээ дээшлүүлсэн профессор багшийн тоо - хүйс, мэргэжлийн чиглэлээр;

1.3.18. Үндэсний болон олон улсын төсөл, эрдэм шинжилгээний хуралд оролцсон профессор багшийн тоо - хүйс, тэнхим, мэргэжлийн чиглэлээр;

1.3.19. Сургуулиас санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажил, инновацийн төсөл, гэрээт ажлын тоо -мэргэжлийн чиглэлээр; сургуулиас санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажил, инновацийн төсөл, гэрээт ажилд хамрагдсан профессор багшийн тоо - хүйс, тэнхим, мэргэжлийн чиглэлээр;

- 1.3.20. Докторын зэрэг хамгаалсан профессор багшийн тоо - хүйс, тэнхим, мэргэжлийн чиглэлээр;
- 1.3.21. Сургуулиас докторын зэргээ хамгаалахад дэмжлэг үзүүлсэн профессор багшийн тоо, хүйс, мэргэжлийн чиглэл, мөнгөн дүнгээр;
- 1.3.22. Олон улсын импакт фактор бүхий судалгааны нэр хүндтэй сэтгүүлд эрдэм шинжилгээний бүтээл хэвлүүлсэн профессор багшийн тоо - хүйс, мэргэжлийн чиглэлээр;
- 1.3.23. Олон улсын импакт фактор бүхий судалгааны сэтгүүлд өгүүлэл хэвлүүлэхэд нь сургуулиас дэмжлэг үзүүлсэн профессор багшийн тоо - хүйс, мэргэжлийн чиглэл, мөнгөн дүнгээр;
- 1.3.24. Эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацийн бүтээлийг нь дэмжиж сургуулиас урамшуулсан профессор багшийн тоо - хүйс, тэнхим, мэргэжлийн чиглэлээр, санхүүжилтийн зардлын хэмжээ - мөнгөн дүнгээр;
- 1.3.25. Профессор багшийн орон сууцны нөхцөлийг сайжруулахад зарцуулсан зардлын хэмжээ мөнгөн дүнгээр;
- 1.3.26. Профессор багшийн нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх асуудлаар ААНБ-уудтай хийсэн гэрээний болон хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны тоо - төрлөөр;
- 1.3.27. Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан профессор багшийн тоо - хүйс, тэнхим, мэргэжлийн чиглэлээр;
- 1.3.28. Урамшуулалт цалин авсан профессор багшийн тоо - хүйс, тэнхим, мэргэжлийн чиглэлээр;
- 1.3.29. Профессор багш нарын цалин нэмэгдүүлсэн хувь, хэмжээ;
- 1.3.30. Мэргэжлийн чиглэлийн төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажилласан профессор багшийн тоо.

ХОЁР. БАГШИЙН ХӨГЖИЛ

2.1. Профессор багшийг хөгжүүлэх чиглэл

- 2.1.1. Профессор багшийн хөгжлийн төвийг байгуулан, профессор багшийг бэлтгэх болон хөгжүүлэх тогтолцоог бүрдүүлэх;
- 2.1.2. Профессор багшийн тасралтгүй хөгжлийг хангах, мэдлэг ур чадварыг дээшлүүлэх эрх зүйн орчныг сайжруулах;
- 2.1.3. Профессор багшийг сонгон шалгаруулах журмыг боловсронгуй болгох;
- 2.1.4. Профессор багшийн ажлыг үнэлэх журмыг боловсронгуй болгох;
- 2.1.5. Мэргэжлийн өндөр ур чадвартай гадаадын эрдэмтэн судлаач, багш, профессоруудыг урилгаар ажиллуулан суралцах тогтолцоог бий болгох;
- 2.1.6. Гадаадад мэргэжил дээшлүүлэх, туршлага судлах болон дотоодын мэргэжлийн сургалт, семинарт оролцоход нь профессор багшид санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;
- 2.1.7. Профессор багшийн англи болон гадаад хэл, мэдээллийн технологийн мэдлэгийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн сургалтыг үе шаттайгаар зохион байгуулах;
- 2.1.8. Профессор багшийг орчин үеийн мэдээллийн технологийг ашиглан сургалт, судалгааны ажил хийх, мэргэжлийн ур чадвараа дээшлүүлэх боломжоор хангах;
- 2.1.9. Профессор багшийн сургалт судалгаа, эрдэм шинжилгээний талаар цахим мэдээллийн санг бий болгон хэрэглээнд оруулах;
- 2.1.10. Сургуулийн бүх түвшний удирдах ажилтныг чадваржуулах сургалтыг зохион байгуулах;
- 2.1.11. Профессор багш, ажилтанд зориулсан дотоод, гадаадын урт богино хугацааны сургалт болон багш солилцооны хөтөлбөрийг жил бүр үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх;
- 2.1.12. Профессор багшийн нийгмийн хариуцлага, ёс зүй, харилцаа хандлагыг байгууллагын академик соёлын үндсэн хэсэг болгон хөгжүүлэх;
- 2.1.13. Профессор багшийн практик мэдлэг дадлага, ажлын туршлагыг нэмэгдүүлэх зорилгоор мэргэжлийн чиглэлээр бизнесийн байгууллагад тодорхой хугацаанд дадлага хийх арга хэмжээг зохион байгуулах;
- 2.1.14. Профессор багшийн мэргэжлийн чиглэлийн төрийн болон төрийн бус, бизнесийн байгууллагуудтай бүх чиглэлээр хамтран ажиллах үйл ажиллагааг дэмжих.

2.2. Профессор багшийн эрдэм шинжилгээний ажлыг дэмжих чиглэл

- 2.2.1. Профессор багшийн судалгааны ажил эрхлэх онол арга зүйн мэдлэг, чадварыг олон улсын жишигт хүргэж дээшлүүлэх;
- 2.2.2. Эрдэм шинжилгээний ажил, инновацийн төсөл, гэрээт ажлын хэлбэрээр багшийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг өргөтгөх;
- 2.2.3. Профессор багшийн судалгааны ажил, үр дүнг нь албан тушаалын зэрэглэл, цалингийн шатлалттай холбон тооцох, үнэлэх тогтолцоог сайжруулах;
- 2.2.4. Профессор багшийн салбар дундын судалгааны ажлыг дэмжин хөгжүүлэх; /төсөл, багийн хэлбэрээр зохион байгуулах/
- 2.2.5. Профессор багш эрдмийн зэргээ ахиулахад дэмжлэг үзүүлэх;
- 2.2.6. Олон улсын ЭШХ, семинар, төсөл хөтөлбөрт оролцоход багшид санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх болон нөхцөл бололцоогоор хангах;
- 2.2.7. Боловсролын болон тухайн шинжлэх ухааны чиглэлээр хийсэн судалгааны үр дүнг сургалтын хөтөлбөрт тусган хэрэглээнд оруулах;
- 2.2.8. Гадаадын судалгааны импакт фактор бүхий нэр хүндтэй сэтгүүлд эрдэм шинжилгээний өгүүлэл хэвлүүлэхэд багшид арга зүйн болон санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;
- 2.2.9. Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлынхаа үр дүнгээр багшийн туурвисан бүтээл (ном, сурах бичиг, гарын авлага, патент г.м)-ийг хэвлэх, хэрэглээнд оруулахад дэмжлэг үзүүлэх;
- 2.2.10. Гадаад, дотоодын их, дээд сургууль, эрдэм шинжилгээний байгууллагатай хамтарсан төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх;
- 2.2.11. ХҮИС-ийн профессор багш, суралцагчдын докторын диссертаци, магистрын төгсөлтийн ажил, эрдэм шинжилгээний өгүүлэл, бусад бүтээлийн нэгдсэн электрон сан байгуулах;
- 2.2.12. Профессор багшийн судалгаа шинжилгээний ажлын үр дүнг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх чиглэлээр “Их сургууль-Үйлдвэрлэл”-ийн уялдааг хангаж ажиллахад багшид бүх талын дэмжлэг үзүүлэх;
- 2.2.13. Нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд томоохон хувь оруулсан (хуулийн төсөл дээр ажилласан, улсын хэмжээний заавар, зөвлөмж боловсруулсан, мэргэжлийн байгууллагуудыг удирдаж амжилтанд хүрсэн гэх мэт) багшийг дэмжих, урамшуулах;
- 2.2.14. Сургуулийн хөгжилд бодитой хувь нэмэр оруулах шинэ санаа гаргаж хэрэгжүүлсэн профессор багш, ажилтныг дэмжих, урамшуулах.

2.3. Профессор багшийн нийгмийн хамгааллыг сайжруулах чиглэл

- 2.3.1. Төр, Засгийн бодлоготой уялдуулан Профессор багшийн нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;
- 2.3.2. Профессор багшийн амьдрах нөхцөлийг сайжруулах, хүүхдийн сургалтын төлбөр төлөхөд дэмжлэг үзүүлэх, сургууль, цэцэрлэгтэй хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр хамтран ажиллах гэрээ хийх;
- 2.3.3. Профессор багш ажилтныг банкны зээлд хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр хамруулах;
- 2.3.4. Профессор багшийг эрүүл мэндийн үзлэгт тогтмол хамруулах;
- 2.3.5. Эмнэлэг, сувиллын газартай хамтран ажиллах гэрээ байгуулан багш, ажилтанд эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлэх;
- 2.3.6. Профессор багшид урамшуулалт цалинг ажлын үр дүнгээр нь олгох;
- 2.3.7. Олон жил үр бүтээлтэй ажилласан профессор багшид байгууллагын тэтгэлэг, тэтгэмж, урамшуулал олгох арга хэмжээг боловсруулан хэрэгжүүлэх;
- 2.3.8. Профессор багшийн ажлын ачааллыг оновчтой тогтоох, ажлын үр дүнг бодитой үнэлэх замаар тэдний цалин хөлсийг инфляцийн түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлэх.

ГУРАВ. ХӨТӨЛБӨРИЙН УДИРДЛАГА, САНХҮҮЖИЛТ

- 3.1. Профессор багшийн хөгжлийн хөтөлбөрийг удирдлага, төлөвлөлтөөр хангах үүргийг Сургуулийн захиргаа, Багшийн хөгжлийн төв хэрэгжүүлнэ.
- 3.2. Профессор багшийн хөгжлийн төвийн үйл ажиллагаанд зарцуулах зардлын хэмжээг сургуулийн Удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн батална.
- 3.3. Профессор багшийн хөгжлийн төвийн үйл ажиллагааны болон зардлын тайланг жил бүр сургуулийн Захирлын зөвлөлд тайлагнаж нийт профессор багш нарт ил тод мэдээллнэ.
- 3.4. Профессор багшийн хөгжлийн төвийн төсвийн зарцуулалтад сургуулийн захиргаа, багшийн төлөөлөл хамтран хяналт тавина.
- 3.5. Профессор багшийн хөгжлийн төв нь хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцын тайланг жил бүр гаргаж хамт олонд болон Захиргааны зөвлөлд танилцуулна.
- 3.6. Захиргааны зөвлөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцад дүгнэлт, үнэлгээ өгч шаардлагатай өөрчлөлт, нэмэлт арга хэмжээний чиглэлийг гаргана.
- 3.7. Профессор багшийг хөгжүүлэх сан байгуулж, сангийн үйл ажиллагааг сургуулийн болон бусад эх үүсвэрээр санхүүжүүлнэ.
- 3.8. Профессор багшийн хөгжлийн төвийн санхүүжилтийг дараах эх үүсвэрээр бүрдүүлнэ.

Үүнд:

- 3.8.1. Тухайн жилийн сургалтын төлбөрийн орлогын хоёр хувь;
  - 3.8.2. Иргэн, байгууллагын хандив, тусламжийн орлогын нэг хувь;
  - 3.8.3. Гадаадын тусламж, дэмжлэгийн орлогын нэг хувь;
  - 3.8.4. Гадаад, дотоодын байгууллага, хувь хүмүүсийн санхүүжилт, захиалгаар ХҮИС дангаар болон хамтран хэрэгжүүлэх эрдэм шинжилгээний төсөл, хөтөлбөр, гэрээт болон сонгон шалгаруулалт (тендер)-ын ажил, лицензийн гэрээний ХҮИС-ийн дансаар дамжин олгогдож байгаа орлогоос авах шимтгэлийн 50 хувь;
  - 3.8.5. Сургуулийн Захиргааны зөвлөлөөс шийдвэрлэсэн бусад эх үүсвэр;
- 3.9. ХҮИС-ийн профессор багш бүр хувь хүний санаачилга, бүтээлч үйл ажиллагаанд суурилсан бие дааж хөгжих богино, дунд, урт хугацааны төлөвлөгөөтэй байна.
  - 3.10. Профессор багш мэдлэг боловсрол, ур чадвараа сайжруулах, өөрийгөө хөгжүүлэх талаар холбогдох мэргэжлийн байгууллагад санал, хүсэлт, гомдол гаргаж болно.

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

- БСШУСЯ. (2012). “Багшийн хөгжил” хөтөлбөр. Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2012 оны 11 дүгээр сарын 22- ны өдрийн А/136 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралт
- БХИС. (2018). “Багш нарыг хөгжүүлэх хөтөлбөр” ШИФР: “БАГШ”
- М.Итгэл, Б.Оюунгоо, Т.Сумъяасүрэн. (2018) Дээд боловсролын багшийн хөгжлийг дэмжих боломж, арга зам: ШУА, БХ.
- МУБИС. (2018). Багшийн хөгжлийн хөтөлбөр, 2019-2024.
- МУЗГ. (2018). Судалгаанд суурилсан Их сургуулийг хөгжүүлэх үндэсний хөтөлбөр, 282 дугаар тогтоол.
- УИХ. (2018). Багшийн хөгжлийг дэмжих тухай, Монгол Улсын Хууль. Энэ хуулийг 2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.
- УИХ. (2016). Төрөөс ШУТ-ийн талаар баримтлах бодлого, 45-р тогтоол.
- УИХ. (2015). Төрөөс боловсролын талаар баримтлах бодлого /2014-2024/, тогтоол.
- УИХ. (2002). Дээд боловсролын тухай хууль
- ХААИС. (2018). “Багшийн хөгжил” хөтөлбөр: Бодлогын баримт бичиг. УБ. “Мөнхийн үсэг” ХХК
- ЮНЕСКО. (2011). Багшийн МХТ-ийн чадамжийн хүрээ, зөвлөмж.

ХУДАЛДАА ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ИХ СУРГУУЛЬ

Худалдаа Үйлдвэрлэлийн Их Сургууль
8-р хороо, Оюутны гудамж, 14/3
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот

Утас: 976-7511-8989
Email: info@nucb.edu.mn
Web: www.nucb.edu.mn